

अन्यदेहचिकित्सा Tatpur. f. (-त्सा) Administering remedies to others, exercising the practice of medicine. E. अन्य-देह and चिकित्सा.

अन्यदेवत Bahuvr. m. f. n. (-तः-ता-तम्) The same as अन्य-देवत. E. अन्य and देवत.

अन्यद्राग Karmadh. m. (-गः) Another affection &c. (see the meanings of राग) (Kāśikā = अन्यो रागः). Comp. अन्य-राग, and see अन्य. E. अन्य, āgama दुक्, and राग.

अन्यधर्म I. Tatpur. m. (-र्मः) The quality or characteristic of another, of something else.

II. Karmadh. m. (-र्मः) Another quality or characteristic.

III. Bahuvr. m. f. n. (-र्मः-मा-र्मम्) Having other or different qualities or characteristics. See the following. E. अन्य and धर्म.

अन्यधर्मत्व n. (-त्वम्) ¹The being the quality or characteristic of another or something else; e. g. विचित्रभोगानुपपत्तिरन्यधर्मत्वे; comm.: दुःखयोगरूपबन्धस्य चित्तमात्रधर्मत्वे विचित्रभोगानुपपत्तिः. ²The having different qualities or characteristics; e. g. अतिप्रसक्तिरन्यधर्मत्वे; comm.: बन्धतत्कारणयोर्भिन्नधर्मत्वे ऽतिप्रसक्तिमुक्तस्यापि बन्धापत्तिरित्यर्थः. ³The being another quality or characteristic. E. अन्यधर्म, taddh. aff. त्व.

अन्यनाभि Bahuvr. m. f. n. (-भिः-भिः-भि) One who is not of the same family; the reverse of सनाभि; comp. also नाभिसम्बन्ध and सोदर. E. अन्य and नाभि.

अन्यनामचिह्नित Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) Signed with the name of another, signed by another; as a deed &c.; comp. अन्यछत. E. अन्य-नामन् and चिह्नित.

अन्यनामाङ्क Bahuvr. m. f. n. (-ङ्कः-ङ्का-ङ्कम्) The same as the preceding. E. अन्य-नामन् and अङ्क.

अन्यनिन्दक Tatpur. m. f. n. (-न्दकः-न्दि-का-न्दकम्) Censorious, detracting. E. अन्य and निन्दक.

अन्यपदार्थ Tatpur. m. (-र्थः) (In Grammar.) The sense of another word; this term is used by Pāṇini and his commentators to qualify the nature of a Bahuvrihi compound which always depends on, or refers to, the meaning of another word, the word अन्यपदार्थ being thus used in contradistinction of स्वपदार्थ; e. g. Patanjali: अथान्यग्रहणं किमर्थम्। अनेकं पदार्थं। इतीयत्युच्यमाने स्वपदार्थे ऽपि बह्व्रीहिः स्यात्। राजपुरुषः। तत्रपुरुष इति नैतदस्ति प्रयोजनम्। तत्पुरुषः स्वपदार्थे बाधको भविष्यति।; Kaiyyāta: अथान्यग्रहणमिति। अन्तरङ्गत्वात्स्वपदार्थे समासे सिद्धे पदार्थग्रहणसामर्थ्यादन्यपदार्थो लप्स्यत इति प्रश्नः। स्वपदार्थे ऽपीति। अपिशब्दान्यपदार्थे ऽपीत्यर्थः। पदार्थग्रहणं व्याप्तिसमाश्रयणार्थं स्यादिति स्वपदार्थान्यपदार्थयोः समासः स्यात्। तत्पुरुष इति। बह्व्रीहिस्त्वन्यपदार्थो ऽवकाशः. [This word occurs only as a Tatpurusha. The quotation अन्यपदार्थो बह्व्रीहिः which is printed somewhere, is a misreading for अन्यपदार्थप्रधानो &c. See the following.] E. अन्य-पद and अर्थ.

अन्यपदार्थप्रधान Bahuvr. m. (-नः) (In Grammar.) Essentially qualified by, or essentially resting on the sense of another word, viz. a Bahuvrihi (see the preceding); in contradistinction from पूर्वपदार्थप्रधान, the quality of an Avyayibhāva, उत्तरपदार्थप्रधान, the quality of a Tatpurusha, and उभयपदार्थप्रधान, the quality of a Dvandva (Patanjali: इह कश्चित्समासः पूर्वपदार्थप्रधानः। कश्चिदुत्तरपदार्थप्रधानः। क-

श्चिदन्यपदार्थप्रधानः। कश्चिदुभयपदार्थप्रधानः। पूर्वपदार्थप्रधानो ऽव्ययीभावः। उत्तरपदार्थप्रधानस्तत्पुरुषः। अन्यपदार्थप्रधानो बह्व्रीहिः। उभयपदार्थप्रधानो द्वन्द्वः॥). E. अन्य-पदार्थ and प्रधान; scil. समास.

अन्यपदार्थप्रधानता Tatpur. f. (-ता) (In Grammar.) The preponderance of the sense of another word, viz. in a Bahuvr.; see the preceding; e. g. उन्नतगङ्गमित्यादावन्यपदार्थप्रधानता (Kaiyyāta). Comp. the following. E. अन्यपदार्थ and प्रधानता.

अन्यपदार्थप्राधान्य Tatpur. n. (-न्यम्) (In Grammar.) The same as अन्यपदार्थप्रधानता; e. g. स च यदि समाहरणं समाहार इति भावरूपस्तदान्यपदार्थप्राधान्यम् (Kaiyyāta). E. अन्य-पदार्थ and प्राधान्य.

अन्यपर Bahuvr. m. f. n. (-रः-रा-रम्) ¹Having some one or something else for one's object (e. g. of worship). (Comp. the following.) ²Expressing something else, having another sense, e. g. figurative speech; e. g. भेदौ ध्वनेरपि द्वादीरितौ लक्षणाभिधामूला। अविवक्षितवाच्यो ऽन्यो विवक्षितान्यपरवाच्यश्च। (comm. on the latter word: वाच्यं विवक्षितम्। अन्यपरं बह्व्रीहिणम्। अत्र हि वाच्यो ऽर्थः स्वरूपं प्रकाशयन्नेव बह्व्रीह्यर्थस्य प्रकाशकः). E. अन्य and पर.

अन्यपरत्व n. (-त्वम्) ¹The having some one or something else for one's object; e. g. अन्यपरत्वमविवेकानां तत्र. ²The expressing something else; e. g. in a Mim. Vārtt. of Kumārila: अदर्शनाद्विरोधस्यार्थवादानां चान्यपरत्वेन गुणवादप्रायत्वात्. E. अन्यपर, taddh. aff. त्व.

अन्यपुष्ट Tatpur. m. f. (-ष्टः-ष्टा) The Kokila or Indian cuckoo (supposed to be reared by a crow). Comp. काकपुष्ट, अन्यभूत, अन्यवाप; e. g. उदितैरन्यपुष्टानामावृतेर्म हतं मनः। उदितैरपि ते दूति मावृतेरपि दक्षिणैः॥. E. अन्य and पुष्ट.

अन्यपूर्वा Bahuvr. f. (-वा) A woman who has been given to, or has had intercourse with, another man than the one to whom she is married; this may be the case if she is either a पुनर्भू or a स्त्रैरिणी; as a पुनर्भू (q. v.) again, she had either ceased to be a virgin before the nuptial ceremonies, or she had remained a virgin and become blemished through the repeated celebration of the marriage ceremonies; she is स्त्रैरिणी or licentious, if she leaves her husband and goes, out of lust, to a man of the same caste. A woman, however, is not considered to be a पुनर्भू, if she is left without a son and, by order of her Guru, is approached, for the sake of getting a son, by her brother-in-law, or a relative of the class of the Sapiṇḍas or a man of the same Gotra, either of them having been previously anointed with clarified butter. (According to the Mitākshara as founded on Yājñavalkya; Manu applies the term परपूर्वा, the same as अन्यपूर्वा, only to the licentious woman who leaves her husband for another man; Nārada uses the synonymous term परपूर्वा in a similar manner as the Mitākshara अन्यपूर्वा, but divides the पुनर्भू into three and the स्त्रैरिणी into four categories; for according to him a पुनर्भू may be either a virgin-woman who is blemished by having gone through the marriage ceremonies for a second time, or a woman who first has been given to one and then on account of her love, to another, or a woman who, in want of a brother-in-law, is given by her relations to a Sapiṇḍa-relative of the same caste; a स्त्रैरिणी a woman, whether having had children or